

Ф. Райт

Я думаю як людина

Вступ

Мета цієї книги — закласти основу дослідженням, спрямованим на подолання хибних уявлень про характер Бога, які від часу появи гріха обмежують духовний розвиток людства.

У ній викладено основні принципи, що мають надзвичайно важливе значення для розуміння цієї теми. Водночас у ній не подано вичерпних відповідей на всі питання, які можуть виникнути у читачів.

Для глибшого занурення в тему доступна розгорнута праця під назвою «Ось Бог ваш». У ній всебічно висвітлюються аспекти, які залишилися поза увагою цієї публікації.

Вивчення характеру Бога, яке відкрите у житті та вченні Христа, а також у всьому Писанні, є дослідженням найвищої цінності. Коли це дослідження осягається правильно, воно стає ключем до вічного життя.

Нехай кожен читач цих сторінок, під впливом Святого Духа, звільниться від хибних уявлень і навчиться мислити та говорити мовою Божої істини.

Я думаю як людина

Протягом кількох днів дощ лив невпинними потоками. Земляна дамба, яка вірно служила протягом тридцяти п'яти років, більше не могла стримувати навалу бурхливих потоків. Брудна й вируюча вода підіймалася дедалі вище, майже досягаючи вершини дамби. Але дощ не припинявся.

У долині, нижче за течією річки, жителі займалися своїми повсякденними справами, сподіваючись, що дощ нарешті вщухне, і майже не переймалися через негоду.

І ось це сталося.

Стіни дамби затремтіли під натиском багатотонної маси води, потім тріснули й завалилися. Десятиметрова хвиля ревучої, пінної, неконтрольованої стихії вирвалася на волю. З шаленою швидкістю вона змітала все на своєму шляху, залишаючи після себе хаос і руїни.

Коли її короткочасна лють стихла, наслідки виявилися жахливими: тридцять дев'ять жителів села загинули, ще сорок п'ять отримали серйозні поранення. Будівлі й транспортні засоби перетворилися на купи уламків і металобрухту.

Страхові компанії, як і слід було очікувати, назвали цю трагедію «стихійним лихом»¹. Вони просто мислили по-людськи.

Над задушливими джунглями невеликого острова в південних морях височів могутній вулкан. Останнім часом він подавав тривожні сигнали: гуркотів і димів, викликаючи дедалі більший страх у селян. Нарешті цей день настав. Потужні вибухи сколихнули повітря, і розпечена лава ринула схилами, невблаганно просуваючись до сіл, розташованих унизу.

¹ В оригіналі «кара Божа» - "act of God"

Полум'я поглинуло будинки, врожай згорів, а більшість домашніх тварин загинула. Рятуючи свої життя, селяни покидали домівки, відпливаючи в гаряче море на хитких каное.

Стурбовані й налякані, вони говорили одне одному, що Бог розгнівався на них, і тепер їм необхідно умилювати Його.

Це і є спосіб мислення, властивий людині.

Чоловік, який усе життя насолоджувався міцним здоров'ям, несподівано тяжко захворів. Прикутий до ліжка й страждаючи від болю, він звернувся до Бога в пошуках утіхи. Уперше у своєму житті він узяв до рук Біблію, відкрив і почав читати з першої сторінки.

У книзі *Буття* він дізнався про створення світу та гріхопадіння Адама, прочитав історію про потоп, коли Бог наслав воду, щоб знищити тих, хто не корився Йому. Далі він натрапив на розповіді про вогонь, що спопелив Содом і Гоморру, про карі, послані на Єгипет, і про Божий наказ ізраїльтянам знищити амалікітян, включно з немовлятами.

На цьому він зупинився. Закривши книгу, чоловік заявив, що не може ні любити, ні служити Богу, Який діяв так жорстоко.

Як сумно, що він сприймав усе це крізь призму людського розуміння. У своїй уяві він бачив Бога, який діє так, ніби Він — звичайна людина.

Тим часом у світі дедалі частіше стихійні лиха забирають життя людей і знищують їхнє майно. І щоразу це пояснюється як дія Бога, який нібито виливає Свій гнів на людство за його непокору, байдужість чи нелюбов до Нього. Це означає приписувати Богу риси характеру й вчинки, властиві людям.

Такі слова й уявлення не відповідають істинному характеру Бога. Ніхто не зможе щиро любити й служити Йому, якщо сприйматиме Бога обмежено й поверхнево. На жаль, це властиво людському мисленню, і саме життя це яскраво підтверджує. Люди настільки переконані, що Бог у гніві посилає лиха на землю, що навіть не ставлять цю думку під сумнів. Вони вірять, що стихійні лиха допоможуть Богу добитися від них послуху. Але такі методи не приносять бажаного результату. Навпаки, що сильніше люди зазнають покарання, то менше вони люблять Бога і зухваліше йдуть своїми шляхами.

Це природний наслідок. Чи здобув хоч один земний правитель щире любов і відданість своїх підданих, застосовуючи жорстокі покарання за непослух? Можливо, страх міг змусити їх підкоритися, але такими методами ніколи не досягти вірності, яка ґрунтується на любові. Якщо Бог справді діє так, як уявляють деякі люди, то це шлях, приречений на поразку. Замість того, щоб викликати любов і щире служіння, у найкращому разі Він отримає примусову, рабську покірність, а в найгіршому — відкритий і запеклий бунт.

Інший спосіб мислення

Існує інша картина, яка змальовує Божий характер — натхненна, прекрасна й життєдайна. Саме так бачив Бога Христос. Настав час, щоб люди говорили про Бога так, як говорив Христос, а не повторювали старі традиційні уявлення про Нього. Коли люди навчаться бачити й описувати Бога так, як це робив Ісус, у їхніх серцях природно зародяться любов, радість, захоплення, відданість і мир. Тоді вони побачать, що Бог — це люблячий і милосердний Батько, а не суворий і деспотичний правитель.

Коли Христос прийшов на землю, Його місія включала кілька важливих завдань, одне з яких полягало у спростуванні обману сатани щодо характеру Отця. Ісус прагнув показати світові Бога таким, яким Він є насправді. Він запрошує кожного навчитися бачити, мислити й говорити про Бога так, як це робить Він сам, а не так, як звикли це робити люди.

Христос настільки довершено відкрив Отця, що все, що люди можуть знати про Нього, було повністю виявлено в житті та характері Його Сина. Місія Христа була виконана досконало, проте цей аспект Його божественного служіння й досі залишається маловідомим і недооціненим. Навіть апостоли не змогли повністю усвідомити велич цього відкриття. Саме тому Пилип сказав: «Господи, покажи нам Отця, і вистачить нам!»

Христос глибоко засмутився, почувши це прохання. І це не дивно, адже воно свідчило про те, що мета Його місії залишилася незрозумілою навіть для тих, хто був найближчим до Нього – вони мали б першими побачити й зрозуміти це.

«Промовляє до нього Ісус: Стільки часу Я з вами, ти ж не знаєш, Пилипе, Мене? Хто бачив Мене, той бачив Отця, то як же ти кажеш: Покажи нам Отця?» (Івана 14:8, 9).

Христос запевнив, що дивлячись на Його життя і характер любові, люди насправді бачили Отця. Ці слова означають, що Христос прийшов не лише розповісти про Отця, а й відкрити Його — явити Його характер світу. Щоб ефективно виконати це завдання, Він мав бути досконалим і повним відображенням Отця — і таким Він був насправді.

Задовго до цієї розмови з Пилипом Христос уже говорив учням, що Його життя є досконалим відображенням життя Отця і що Він робить лише те, що робить Отець.

«Відповів же Ісус і сказав їм: Поправді, поправді кажу вам: Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець; бо що робить Він, те так само й Син робить. Бо Отець любить Сина, і показує все, що Сам робить, Йому. І покаже Йому діла більші від цих, щоб ви дивувались» (Івана 5:19, 20).

Ключовий момент у словах Христа, який сказав про Себе: **«Я є Істина» (Івана 14:6)**, полягає в тому, що Він не лише робив те саме, що й Отець, а й діяв так, як діє Отець. Методи, способи дій і принципи Христа повністю відповідають діям Бога-Отця.

Чимало людей, читаючи Старий Заповіт, уявляють Бога гнівним і мстивим, готовим без вагань вилити розпечений вогонь на голови беззахисних грішників, які відмовляються покаятися, як це сталося з мешканцями Содому. Проте, читаючи про Христа, вони бачать зовсім іншу постать. Порівнюючи Христа з образом Бога зі Старого Заповіту, вони доходять висновку, що характери Бога й Христа діаметрально протилежні.

Вони дивляться на Христа і бачать лагідного, люблячого, доброго, прощаючого, смиренного й терплячого Спасителя — Того, Хто жодного разу не помстився Своїм ворогам. Незалежно від того, як жорстоко з Ним поводитися, зухвало відкидали, немилосердно переслідували чи безсоромно брехали про Нього, Він завжди у відповідь творив добро. Навіть коли Його закликали знищити тих, хто Його відкидав, Він не зробив жодного кроку в цьому напрямку.

Стверджувати, що характери Отця й Сина різні, — це мислити по-людськи, адже Христос ніколи такого не говорив. З абсолютною впевненістю й авторитетом Він запевняв, що Його характер і характер Отця є однаковими, а їхні діла звершуються одним і тим самим способом.

Інший погляд

Ті, хто бачить те, що бачив Христос, і говорять так, як говорив Він, знають істину і проголошують її. Вони більше не мислять по-людськи, а відкидають усі уявлення, що суперечать свідченню Ісуса. Тобто попередню оцінку вчинків Бога у Старому Заповіті слід переосмислити й замінити новим, глибшим розумінням, яке узгоджується з відкриттям Бога, явленим Його Сином під час земного служіння.

Життя й учення Христа мають стати для нас мірилом, згідно з яким перевірятиметься кожне уявлення про Бога. Будь-яке сприйняття Бога-Отця, навіть якщо воно здається логічним і давно знайомим, але не узгоджується з методами і діями Христа, слід відкинути як помилкове. Це необхідно зробити, навіть якщо спочатку важко зрозуміти, у чому саме полягає помилка. Такі люди, без сумніву, здобудуть правильне розуміння характеру й методів Бога. А це, у свою чергу, принесе благословення й переваги, які важко переоцінити.

У цій короткій публікації неможливо розглянути всі хибні уявлення про характер Бога, що виникли на основі історій Старого Заповіту. Проте ми зосередимося на одному з них.

Протягом століть Ізраїль страждав у єгипетському рабстві, і лише після того, як Бог покликав Мойсея з палаючого куща, Його обітниця вивести народ до обіцяної землі могла виконатися. Вождю народу були дані чіткі вказівки.

«І сказав Господь до Мойсея: Дивись, Я поставив тебе замість Бога для фараона, а твій брат Аарон буде пророк твій. Ти будеш говорити все, що Я накажу тобі, а брат твій Аарон буде говорити фараонові, і нехай він відпустить Ізраїлевих синів з свого краю. А Я вчиню запеклим фараонове серце, і помножу ознаки мої та чуда мої в єгипетському краї. І не послухає вас фараон, а Я покладу Свою руку на Єгипет, і виведу військо Своє, народ Мій, синів Ізраїлевих, з єгипетського краю великими присудами. І пізнають єгиптяни, що Я Господь, коли простягну Свою руку на Єгипет і виведу від них Ізраїлевих синів» (Вихід 7:1-5).

Після цього Мойсей і Аарон, виступаючи перед фараоном, вимагають звільнення ізраїльтян. Однак фараон рішуче відмовляється, і на Єгипет зливаються руйнівні карі. Зрештою, виснажений і переможений, він дозволяє їм піти. Це добре відома історія.

Люди зробили власні висновки про те, як Бог діяв у цьому протистоянні. Ось як ці події бачать ті, хто мислить по-людськи: Бог — всемогутній правитель Всесвіту, і настав час, коли Він вирішив, що ізраїльтяни повинні бути звільнені. Тому Він наказує Мойсею передати фараону вимогу відпустити народ, і погрожує жорстокими карами у разі відмови.

Фараон відмовився підкоритися, і тоді Бог жорстоко вдарив його, перетворивши Ніл і всю воду в країні на кров, непридатну для пиття. Після цього Господь зробив паузу, даючи непокірному правителю шанс змінити своє рішення. Але коли фараон знову відмовився, Господь послав нову кару. З кожною наступною відмовою карі ставали все жорсткішими, але його змусили підкоритися, і він відпустив ізраїльтян.

Саме так, на думку багатьох людей, Бог діяв у цій ситуації. Порівняймо таке бачення поведінки Бога з іншою ситуацією.

У деяких містах світу, зокрема в Чикаго, США, діють впливові злочинні угруповання, які вважають себе справжніми господарями на своїй території. Вони вирішують, що мають право отримувати так звані «платежі» від певних підприємців. Звертаючись до обраної жертви, вони висувають свої вимоги, натякаючи, що саме вони фактично контролюють район, і чітко дають зрозуміти: у разі відмови підприємець зазнає серйозної шкоди.

Якщо підприємець через свої принципи або нерозуміння всієї сили «босів» відмовляється, угруповання вдається до особливо жорстоких дій. Вони можуть підірвати його автомобіль, розбити вітрини магазину або вдатися до ще більшого насильства. Після цього дається час передумати. Якщо ж підприємець наполегливий у своєму рішенні, напади повторюються, аж доки він не буде змушений підкоритися.

Таким чином, злочинне угруповання не лише досягає своєї мети, а й використовує цей випадок як демонстрацію своєї влади. Це служить попередженням для інших підприємців у місті, вселяючи страх і змушуючи підкорятися.

Як показує практика, такі методи виявляються досить ефективними. Однак покора, яку вони викликають, зовсім не є наслідком любові чи поваги до керівників злочинного світу. Навпаки, їх ненавидять і зневажають за жорстокість, а підкоряються лише через відсутність іншого вибору.

Вирішальне питання

Постає важливе питання: яка різниця між методами кримінальних ватажків і методами, які на думку багатьох, Бог застосовував у Єгипті? Що саме ми хочемо зрозуміти? Ми розглядаємо методи, які використовували злочинці, але їх приписують Богу. Ми говоримо про методи, а не про мотиви чи характер.

Відповідь полягає в тому, що між ними немає жодної різниці. Якщо дотримуватися загальноприйнятого уявлення про дії Бога в Єгипті, то можна зробити висновок, що методи Бога нічим не відрізняються від методів тих, хто живе за рахунок грабунків і пригноблення.

Коли я поділився цією думкою з одним дуже освіченим чоловіком, він відразу ж зауважив, що методи, які використовував Бог, дійсно схожі на методи злочинного синдикату, але їхні наміри були різними. Іншими словами, якщо злочинці застосовували цю тактику для досягнення своїх корисливих цілей, то Бог діяв задля благополуччя інших. Іншими словами, мета виправдовує засоби: методи злочинців неправильні через їхні егоїстичні мотиви, тоді як ті самі дії, застосовані Богом, вважаються виправданими завдяки Його праведним намірам.

Однак Писання не підтверджує такі висновки і міркування. Бог чітко заявляє, що Його шляхи суттєво відрізняються від шляхів людини. Він запевняє нас, що Його методи абсолютно інші. Ось Його слова:

«Бо думки Мої — не ваші думки, і дороги ваші — не дороги Мої, говорить Господь. Бо як небо вище за землю, так дороги Мої вищі за дороги ваші, і думки Мої — за ваші думки».
(Ісаія 55:8, 9)

Ці слова є істиною, тому описане вище розуміння Його дій є помилковим. Якби Бог справді діяв у Єгипті так, як бачать люди, то Його методи нічим не відрізнялися б від методів найгірших людей. У такому випадку Він би суперечив Собі, стверджуючи, що Його шляхи відрізняються від людських. Але Бог не обманює. Він є Істиною і говорить лише правду. Тому щоб правильно зрозуміти Його дії в Єгипті, необхідно знайти зовсім інше пояснення.

Не лише свідчення Старого Заповіту заохочує нас переглянути старі переконання. Життя Христа, Який робив тільки те, що робив Отець, і так, як робив Отець, повністю спростовує загальноприйняте уявлення про дії Бога в Єгипті. У житті Спасителя неможливо знайти ситуації, коли б Він використовував подібні методи для досягнення бажаних результатів. Це неможливо тому, що такого ніколи не було. Однак, зважаючи на свідчення нашого Спасителя, Який заявив, що Він робив лише те, що робив Отець, і так, як робив Отець, ті, хто й далі вірить, що Бог діяв у Єгипті як гнобитель, досягаючи Своїх цілей силою, повинні навести приклад: коли Христос досягав Своїх цілей саме такими методами?

Такого прикладу немає, тому що неможливо. Єдиний випадок, який можна спробувати витлумачити подібним чином, — це очищення храму. Дехто стверджує, що Христос погрожував продавцям батогом, проте ми доведемо, що таке тлумачення є людським, а не Божим. Справжні дії Христа стануть зрозумілими лише тоді, коли ми усвідомимо, що саме зробив Бог у Єгипті.

Дари любові

Оскільки життя і характер Ісуса не підтверджують загальноприйнятого уявлення про дії Бога в Єгипті, а Сам Бог заявив, що Його шляхи відрізняються від шляхів людей, є інше — істинне пояснення Його вчинків у Єгипті. Це пояснення повинно ґрунтуватися винятково на біблійному вченні й повністю узгоджуватися зі словами Ісуса. Воно має спиратися не на людські уявлення, а на розуміння, яке відкрив Сам Христос.

Писання — це істина, Біблія свідчить: **«Бог є любов» (1 Івана 4:8)**.

Справжню силу цього біблійного вірша можна досягнути лише тоді, коли усвідомлюєш, що він говорить не просто про те, що Бог любить, але про те, що Бог є Любов. Він любить саме тому, що Його сутність — Любов. Оскільки Бог нескінченний, безмежний і вічний, такою ж є і Його любов — нескінченною і вічною. Для цієї любові немає жодних кордонів чи обмежень. Саме тому про Нього сказано: **«В Ньому немає зміни ані тіні переміни» (Якова 1:17)**.

Людська любов має свої межі. Ми любимо, поки нас люблять, але коли ця любов зникає, наша теж слабшає. Іноді вона навіть може перетворитися на ненависть. Однак шляхи Бога кардинально відрізняються від наших. Незалежно від того, як сильно ми відкидаємо Бога, зневажаємо, протидіємо, ображаємо чи віддаляємося від Нього, Його любов до нас залишається незмінною й безмежною.

Одна з ключових відмінностей між божественною та людською любов'ю полягає в тому, що Бог любить не через те, ким ми є, а через те, ким є Він. Натомість люди люблять не через те, ким вони є, а через те, ким є ті, кого вони люблять. Ця модель формується з дитинства, коли батьки часто нагадують дітям: якщо вони поведуться добре, їх люблять, а якщо вони неслухняні, любов може зникнути. Дитина швидко засвоює цей підхід й починає застосовувати його у своїх стосунках з однолітками. Якщо поведінка друга відповідає її стандартам і бажанням, то любов повертається. Але якщо інша дитина не виконує те, що від неї вимагається, любов зникає. У цьому процесі все залежить лише від привабливості іншої людини, а не від здатності першої любити без умов.

Таке ставлення й підхід часто зберігаються й у дорослому житті, зокрема в шлюбі. Люди шукають тих, кого можна любити за їхні якості, тоді як інших залишають поза увагою. Однак навіть обрані партнери можуть втратити цю любов, якщо зміняться й перестануть відповідати потребам і очікуванням того, хто їх любить.

Оскільки люди схильні судити про Бога крізь призму власного досвіду й уявляти Його подібним до себе (*Псалми 50:21*), вони часто думають, що Бог любить нас лише тоді, коли ми слухняно виконуємо всі Його вимоги. Проте істина залишається незмінною: незалежно від того, наскільки ми можемо бути неслухняними чи непривабливими, це не впливає на Його любов до нас. Водночас наш непослух безсумнівно впливає на нашу здатність відчувати та прийняти цю любов, адже він свідчить про наше розділення з Богом. Проте наше віддалення від Нього не слід плутати з відсутністю любові з боку Бога.

Безмежна любов — це безмежна безкорисливість. Вона спрямована на благо інших. Саме тому, коли Господь створив небеса й землю, Він зробив це не для Себе, а для Своїх творінь — для тебе, для мене та для кожної людини.

Розгляньмо, що було потрібно, коли Господь вирішив створити живі істоти. Подарувавши людству життя, Бог зрозумів, що цього недостатньо. Уявіть, що вам дали життя, але без дому, і ви постійно дрейфуйте в порожній, холодній темряві нескінченного простору — без жодного об'єкта для споглядання, без спілкування і цілі в житті. Хіба таке існування не було б гіршим за небуття? Це була б найжахливіша форма живої смерті.

Тому Бог, у Своїй нескінченній любові та мудрості, спершу вирішив створити ідеальний дім. Це сталося в перші дні творіння. Але навіть цього було недостатньо. Земля не могла стати справжнім домом, який відкриває безмежні можливості для розвитку і досягнень, якщо б не була наповнена необхідними силами. Ці сили стосуються як навколишнього середовища людини, так і її внутрішнього світу. Не потрібно перелічувати їх усі — достатньо кількох прикладів, щоб це зрозуміти.

Людині було дано багато різних сил: фізичні, м'язові, інтелектуальні та духовні. А зовні її оточували величезні сили природи, такі як електрика, сонце, гравітація і безліч інших.

Проте саме існування цих сил породжувало проблему: створені для благословення і щастя, вони також несли в собі страшний потенціал для руйнування. Такою є природа будь-якої сили: вона не може існувати без здатності як приносити користь, так і завдавати шкоду. Це очевидна істина, яку ми щодня спостерігаємо у своєму житті.

Нескінченна мудрість не могла ігнорувати цю проблему, а нескінченна любов знайшла спосіб її вирішити. Одним із можливих шляхів було б створити людський розум так, щоб він автоматично обирав лише правильний шлях. Якби це було найкращим рішенням, Бог саме так і зробив би.

Проте такий підхід мав би серйозні наслідки. Позбавити людей здатності обирати означало б відняти в них можливість мислити. Це обмежило б їхню свободу і унеможливило досягнення найвищих цілей та прагнень. Людина перестала б бути вільною істотою — її положення було би зведено до рівня, нижчого за тваринний.

Якби Бог запропонував людині вибір між свободою і примусовою праведністю, цілком ймовірно, що людина не обрала б останнє. Навіть сьогодні люди часто готові радше померти, ніж жити в рабстві. Недарма багато організацій та рухів мають гасло: «Свобода або смерть».

Потрібно було знайти рішення, яке захищало б людину від небезпечного використання сили, але водночас не позбавляло її свободи вибору та мислення. Для цього необхідно було створити досконалі закони, які би охоплювали всі аспекти людського існування: фізичні, розумові, моральні, матеріальні, наукові та духовні.

Ні перші люди, ні їхні нащадки не мали ані сили, ані мудрості, щоб вирішити таке складне завдання. Однак Бог мав цю мудрість. У Своїй нескінченній любові й мудрості Він із радістю подарував людству повний і благословенний дар — закони Свого царства.

Величезна трагедія полягає в тому, що люди сприймають Божий закон лише частково, не розуміючи його так, як задумав Господь. Положення закону, що стосуються взаємин між людьми та їхнього зв'язку з Богом, часто розглядаються як засіб примусу до поклоніння. Але таке сприйняття далеке від істини і обмежує свободу Божого творіння. Доки ці хибні погляди залишаються — чи то через просте незнання, чи через впертий опір істині, — справжній характер Бога залишається прихованим, а щире спілкування з Ним неможливе. Саме тому шлях досягнення Божої мети — повноти радості та щастя для людини — повинен починатися з виправлення цих спотворених уявлень.

Цікаво, як часто сучасні погляди є сумішшю істини і заблуджень. Люди охоче визнають і застосовують закони у природничих і наукових сферах. Щороку університети, уряди та корпорації витрачають мільйони на дослідження, прагнучи краще зрозуміти закони Всесвіту і використовувати їх для досягнення своїх цілей. Студентів, які готуються до різних професій, ретельно навчають важливості дотримання законів у їхній роботі. Уявіть, скількох правил має дотримуватись капітан літака. Порушення цих правил одразу призводить до суворих дисциплінарних заходів або навіть звільнення. Такий порядок у роботі авіакомпаній існує з

поважної причини: дотримання закону є запорукою життя і безпеки. Всі це розуміють і дотримуються їх без заперечень.

На жаль, визнаючи важливість наукових законів, люди рідко пов'язують їх із Джерелом життя. Часто вони вважають ці закони чимось, що випадково виникло і використовують їх лише для покращення рівня життя або для здобуття переваги над ворогами. Такий поверхневий підхід позбавляє людство багатьох переваг. Бог є не тільки Законодавцем, але й Великим Учителем, Який прагне поділитися зі Своїми дітьми найглибшими знаннями. Писання говорить: «**Страх Господній — початок мудрості**» (*Приповісті 9:10*). Бог володіє нескінченними знаннями й мудрістю, і Він готовий передати їх тим, хто відкритий до Його настанов. Якби люди зверталися до Бога за навчанням, а не намагалися здобути знання, покладаючись на власні сили, вони були б значно більш розвинутими й отримали більше благословення.

Ставлення людей до морального закону викликає занепокоєння: вони охоче накладають обмеження на інших, але самі уникають цих зобов'язань. Своїми діями люди показують, що вони бажали б, щоб закон захищав їх від чужих вчинків і не обмежував їхні власні дії щодо інших. Проте справжній закон має бути справедливим і безстороннім. Він покликаний забезпечувати кожному рівний, неупереджений і досконалий захист, не надаючи переваги одній людині над іншою.

Жодна з заповідей закону не створена для звеличення Бога, Його користі чи добробуту. Це правда, хоча багатьом вона може здаватися неймовірною. Людський розум часто працює за принципом: володіння великою силою дає можливість здобувати свободу або переваги за рахунок інших. Через це люди нерідко припускають, що Бог, маючи безмежну силу, використовує її для самозвеличення чи задоволення власних амбіцій.

Але Бог — не людина. Його шляхи кардинально відрізняються від шляхів тих, хто живе на цій землі й відхилився від Його задумів і планів.

Розгляньмо першу заповідь: «**Хай не буде тобі інших богів передо Мною**». Багато хто сприймає її як наказ, спрямований на те, щоб забезпечити повагу до Божої величі та гарантувати шанування, яке Він нібито вимагає для Себе. Такий підхід представляє цю заповідь як щось, створене для блага Бога, а не для блага людини.

Але це не так. Ця заповідь стосується виключно створених істот. Бог не потребує її для Себе, адже безкорислива любов не шукає самозахисту. Розгляньмо її, і ми зрозуміємо, як важливо завжди пам'ятати про цю заповідь.

Бог — Творець неба і землі. Але це ще не все. Кожної миті Він скеровує всі небесні тіла та сили, підтримуючи їх на правильній траєкторії, забезпечуючи необхідною енергією для існування. Лише Він має цю здатність. Якби будь-яка інша істота спробувала зайняти місце Бога, джерело життя й енергії вичерпалося б, і неминучим наслідком став би хаос і руйнація.

Сонце — це величезна електростанція, яка постійно потребує Божої підтримки, адже воно не здатне самостійно й нескінченно жити себе. Життя на Землі припинилося би, якби Сонце перестало виконувати свою роботу. Саме тому так важливо, щоб Бог залишався на Своему місці і продовжував вести і підтримувати Сонце. Хоча ми не маємо фізичної влади позбавити Бога цієї ролі, люди можуть усунути Його іншим способом. Бог ніколи не нав'язує Свою присутність там, де Його не бажать.

Коли люди своєю впертістю й бунтом показують, що не потребують Бога і хочуть, щоб Він залишив їх, аби самостійно управляти своїм життям, Бог не сперечається. Він приймає їхній вибір і дозволяє їм жити так, як вони бажать. Однак, відкидаючи Божу любов і милість, люди опиняються у світі сил, які більше не перебувають під Його контролем. Це

неминуче веде до хаосу й руйнування, адже лише Бог здатний підтримувати порядок і гармонію у Всесвіті.

Подумайте, що могло б статися, якби це стосувалося лише Сонця. Ми точно не знаємо, які наслідки це мало б, але можемо уявити кілька сценаріїв, і жоден із них не дав би нам шансу на виживання. Сонце могло б згаснути або вибухнути, воно могло б вирушити у відкритий космос або, навпаки, врізатися в Землю. У будь-якому разі, Земля перестала б бути придатною для життя.

Ще ніколи не було ситуації, коли кожна людина цілковито відвернулася би від Бога, за винятком окремих регіонів. Содом і Гоморра стали прикладом таких місць, де це сталося. Подібний стан речей розвинувся і в бунтівному Єгипті.

Жезл Мойсея

Життя Йосипа відкрило єгиптянам любов і силу Бога, який діяв заради їхнього спасіння. Могутній фараон прислухався до Божих настанов, які передавав Йосип, і завдяки цьому Єгипет став наймогутнішою нацією на землі. Але процвітання принесло відступництво, і з часом про Бога забули. Рік за роком, попри Божу любов і турботу, народ усе більше відходив від Нього. Ця поведінка наближала момент, коли Бог буде остаточно відкинутий, а Його контроль над могутніми силами природи, які оточували Єгипет, зникне. Люди залишаться напризволяще. Однак люблячий Бог спершу дав фараону чітке попередження про те, що може статися. Тому Він послав Мойсея з жезлом у руці, щоб продемонструвати, що невдовзі відбудеться.

Мойсей стояв перед фараоном як представник Бога. Виконуючи Боже повеління, він був посередником, через якого Господь міг сповістити фараона про майбутні події в Єгипті.

Жезл у руці Мойсея став символом сил, які Бог вклав у природу та людину. Як Мойсей тримав і спрямовував цей жезл, так і Бог контролював ці сили. Але коли жезл виходив з-під контролю пророка, він перетворювався на змія — добре відомий символ сатани-руйнівника.

Перше, що мав зробити Мойсей, — це звернутися до гордовитого правителя із закликом відпустити Ізраїль на свободу. Це було сповнене любові запрошення до покаяння і послуху. Воно прозвучало в умовах неминучої катастрофи, підкреслюючи нагальну необхідність прийняти попередження пророка. Відмова виконати цю пропозицію відкрила б двері нещастя, які одне за одним накопилися б на Єгипет, доки правитель не втратив би силу утримувати своїх рабів.

Щоб Божий план завершився успішно — спасінням єгиптян і визволенням Його народу — фараон мав отримати чітке одкровення про те, що саме Бог збирається робити. Він повинен був зрозуміти, що лиха, які насувалися, не були діями Бога, а неминучими й незворотними наслідками відкинення закону, який підтримує життя. Для пояснення цього принципу фараону була подана наочна притча про жезли та зміїв. Усе залежало від його здатності усвідомити це послання та готовності діяти відповідно до нього. Так само й сьогодні, наш успіх залежить від того, чи зможемо ми побачити те, що Бог хотів показати царю, і чи будемо готові жити згідно з цим.

Вістка була проста і виразна водночас. Доки жезл залишався в руках Мойсея, доти не перетворювався на смертоносного змія. Щоб стати змієм, жезл мав вийти з його рук, позбутися контролю. Увесь час, коли жезл був під контролем Мойсея, він залишався просто жезлом. Та варто було лише Мойсею відпустити його, як жезл ставав змієм. Але щойно Мойсей знову брав його до рук, він повертався до своєї початкової форми.

Ця істина була представлена надзвичайно ясно. На жаль, фараон не зрозумів цього уроку. Але ми сьогодні не повинні його проігнорувати. Послання, яке Бог прагнув донести до фараона, полягало в наступному:

«Фараоне, могутній царю Єгипту, — говорить Бог, — до цього часу, незважаючи на зростаюче відступництво, яке характеризує тебе і твій народ, жезл влади залишався в Моїй руці й під Моїм контролем. Завдяки цьому руйнівник не зміг пройти твоєю землею. Ви насолоджувалися чудовим процвітанням і благословеннями. Ви мали можливість стати наймогутнішою нацією на землі. Але щодня ви дедалі більше віддаляєтесь від Мене, порушуючи закони, які Я дав вам із любові, щоб зберегти вас. Через вашу непокору прірва розділення поглибилася настільки, що Моя влада над силами, які Я дав у природі й у вашій власній сутності, ось-ось перерветься.

Я закликаю вас покаятися у вашому відступництві. Як свідчення вашої готовності слухатися Мене й дотримуватися законів, які підтримують ваше життя, відпустіть ізраїльтян. Я не хочу бачити, як ви нищите себе та свій народ, оскільки жадливі страждання невдовзі прийдуть до вас. Але якщо ви відмовитеся покаятися, це розірве слабкий контроль, який Я досі маю над силами, що оточують вас. Вони вийдуть з-під Моєї руки, і коли це станеться, ці сили перетворяться на стихії знищення і лиха. Однак знайте: навіть тоді Я зможу простягнути руку й повернути їх під Свій контроль. І щойно Я це зроблю, вони перестануть бути руйнівними й знову стануть жезлом благословення».

З якою безмежною любов'ю та прагненням Бог намагався зворушити запекле серце бунтівного царя! Проте монарх, сповнений гордості й презирства, відкинув цей прояв незмінної Божої любові. Натомість він закликав мудреців і ворожбитів та наказав їм кинути свої жезли. На перший погляд, їхні жезли також перетворилися на зміїв. Але це не було рівноцінним протистоянням. Проти одного змія виступило багато зміїв чарівників. Здавалося, що змії фараона мали перевагу та могли здолати змія, що вийшов із жезла Мойсея.

Що насправді сказав у відповідь фараон? Він заявив, що зовсім не потребує Божого втручання для контролю над силами природи і силами людей. Фараон вважав, що здатний жити незалежно від Бога. Більше того, він кидав виклик Всевишньому, закликаючи Його до випробування: нехай Бог відпустить жезл і дозволить йому перетворитися на змія-руйнівника. Фараон був упевнений, що володіє достатньою силою, аби впоратися з цими жадливими силами, звільненими Божою рукою.

Людина й досі діє так само. Коли її оточують труднощі, вона покладається на себе і намагається власними силами впоратися з ними. Про Бога згадують як про останню надію, але щойно небезпека минає, Його знову забувають. Проте людина не здатна керувати Божими силами, які вийшли з-під Його контролю. Коли земля потерпає від страшних ураганів, які знищують усе на своєму шляху й руйнують будівлі, людина виявляється безсилою. Те саме стосується землетрусів, виверження вулканів, масштабних пожеж та інших стихійних лих. Людина не здатна їм протистояти чи зупинити їх.

Змії фараона також не могли зрівнятися зі змієм Мойсея. Він поглинув їх усіх, залишаючись таким же сильним і неушкодженим. Неможливо було представити вістку ясніше, ніж це зробив Бог. Попри це фараон зухвало відкинув її.

Наступного дня Мойсей за допомогою жезла вказав на місце, звідки мала почати відступати Божя присутність. Після цього цар не зміг би заперечити очевидне: те, що провістив Бог, справді сталося, і ці події неможливо було назвати випадковістю.

Під час злиття кар Бог із любов'ю та терпінням тримав двері милості відчиненими. Він був напоготові і прагнув повернути під Свій контроль сили, що завдали страждань єгиптянам.

Однак це могло статися лише за умови, що вони покаються і повернуть управління Йому. Фараону довелося визнати, що ні він, ні його ворожбити не мають влади над цими руйнівними силами, і він скористався шансом звернутися до Бога. Під тиском обставин фараон пообіцяв відпустити Ізраїль і благав Мойсея припинити кари. Коли змії опинився в руках Господа, він перетворився на жезл. Щойно кара була усунута самовпевненість фараона, і він забув про свої обіцянки.

Людина залишається такою ж і сьогодні. Опинившись на межі смерті чи перед обличчям сил, які виходять з-під її контролю, вона в страху звертається до Бога, обіцяючи покаєння та зміну життя. Однак, коли небезпека минає, вона забуває всі свої обіцянки й повертається до старих, гріховних шляхів.

У 1846 році пароплав, що перевозив пасажирів із Портленда (штат Мен) до Бостона (штат Массачусетс), потрапив у сильний шторм в Атлантиці. Розбурхане море шаленіло, всім пасажирам загрожувала смертельна небезпека. Один із очевидців пізніше описав цю драматичну сцену:

«Ми були в страшній небезпеці. Корабель сильно хитало, а хвилі били у вікна кают. У жіночій каюті панував великий страх. Багато хто з присутніх визнавав свої гріхи та молився до Бога про милість. Деякі зверталися до Діви Марії, просячи захисту, тоді як інші давали урочисті обітніці Богові, обіцяючи, що якщо дістануться берега живими, присвятять свої життя Його служінню. Це була сцена жаху й хаосу...

Дякуючи милості Божій, всі ми благополучно досягли берега. Однак деякі пасажирів, які під час шторму були охоплені страхом і тривогою, після прибуття навіть не згадували про це, а лише сміялися над власними переживаннями. Одна жінка, яка урочисто обіцяла, що коли закінчиться шторм і вона знову ступить на землю, то стане християнкою, з насмішкою вигукнула: «Слава Богу, я рада знову ступити на землю!» Я нагадала їй про те, що було кілька годин тому, і попросила згадати обітніці, дані Богові. Вона лише відвернулася від мене з презирством.

Ця сцена змусила мене замислитися про розкаяння людей перед лицем смерті. Дехто все життя служить лише собі та своїм гріховним бажанням, але коли хвороба підточує їхні сили й перед очима постає тривожна невизначеність, вони починають шкодувати за свої вчинки, заявляючи про готовність зустріти смерть. Їхні близькі вважають це щирим наверненням і підготовкою до небес. Однак, варто таким людям одужати, як вони часто повертаються до своїх колишніх бунтівних шляхів».

Подібне сталося і з могутнім правителем Єгипту. Під тиском обставин він, здавалося, щиро каявся, але щойно цей тиск зник, ставало очевидним, що справжнього зречення гріха не відбулося. Кожне відкинення істини фатально впливало на його розум і характер, серце ставало дедалі запеклішим і менш здатним підкоритися Богові. Це, у свою чергу, послаблювало Божий контроль над силами, які оточували Єгипет, і зрештою призводило до нових кар. Лише після десятої кари, коли первістки були мертві, а країна — спустошена, воля фараона була зламана, і він вже не мав сили утримувати ізраїльтян.

Але ці страждання прийшли не тому, що Бог сам спрямовував руйнівні стихії. Кожна кара починала діяти лише тоді, коли Його контроль послаблювався, і сили виходили з-під Його влади.

Методи дій злочинних королів Чикаго цілковито протилежні. У їхньому випадку страждання й біль починаються саме тоді, коли зброя опиняється в їхніх руках і під їхнім контролем. Натомість сили, які перебувають під владою Бога, ніколи не стають руйнівними, доки залишаються під Його керівництвом.

Зважаючи на численні свідчення, які пояснюють, як насправді Бог діяв у Єгипті, дивує, наскільки часто ці події неправильно тлумачать. Господь доклав чималих зусиль, використовуючи притчу про жезли й зміїв, щоб чітко показати, що саме Він збирається зробити в Єгипті. Бог не обманує: усе, що Він обіцяв, Він і виконав.

Водночас Бог однозначно дав зрозуміти, що Його дії принципово відрізняються від людських. Людина часто використовує силу, щоб досягти своїх цілей, але Бог діє інакше.

Щоб не лишалося сумнівів щодо правдивості свідчень Старого Завіту, Христос прийшов, аби особисто розкрити характер Свого Отця і Його методи. Переслідувачі ставилися до Нього так само, як фараон ставився до Бога, але Христос відповідав так, як це робив Отець.

Вони знущалися з Нього, глузували, бичували, плювали в обличчя, поклали важкий хрест на плечі й розіп'яли Його. Але в серці Христа не було навіть натяку на дух помсти. Він не вдавався до сили, щоб знищити Своїх ворогів, хоча міг зробити це без жодних зусиль. Його єдиною відповіддю була молитва, сповнена невимовної любові та жалю: «Отче, прости їм, бо не знають, що роблять» (Луки 23:34).

Чому так довго?

Вірити в те, що Бог силою підкорив єгиптян, щоб звільнити Свій народ, означає висунути серйозне звинувачення проти Нього. Це передбачає, що Він свідомо та байдуже дозволив євреям страждати протягом століть, хоча мав можливість звільнити їх набагато раніше.

Той, хто володіє всемогутньою силою й використовує її виключно для здійснення своєї волі, може зробити що завгодно і коли завгодно. Якщо припустити, що саме так діє Бог, то кожен день, коли ізраїльтяни залишалися в рабстві, виглядав би як результат свідомого небажання Бога звільнити їх. У такому разі століття жорстокого рабства та страждань могли б бути приписані Йому, як наслідок відмови проявити Свою силу раніше. Проте Бог, який є втіленням любові, не може діяти таким чином.

Істина полягає в тому, що Бог узяв на Себе зобов'язання ніколи не вирішувати проблеми за допомогою сили. Тому час звільнення ізраїльтян залежав не від Божої волі, а від наслідків, які прийшли через тривале відступництво єгиптян. Їхня поведінка поступово віддалила їх від Бога, що відкрило шлях руйнівним силам, які зрештою підірвали їхню здатність утримувати рабів. Лише після цього ізраїльтяни змогли здобути свободу. Коли ці принципи стають зрозумілими, питання про те, чому ізраїльтяни так довго залишалися в рабстві, зникає саме собою.

Бог ніколи не відступає від Своїх принципів, адже знає, що застосування сили дає зворотний ефект. Якщо б у Своему правлінні Бог застосовував силу, Він міг би викоринити бунт одразу після його виникнення, і в світі не було б довгого періоду гріха.

Проте гріх має пройти свій природний шлях, доки зрештою не знищить себе й тих, хто тримається за нього. Лише тоді Господь зможе створити нове небо й нову землю, де більше не буде ризику появи гріха.

Очищення храму

На початку Свого служіння Христос очистив храм від торговців і покупців. Цю подію описано в *Євангелії від Івана* 2:13-22. Його душу глибоко вразило те, що Він побачив, і, **«зробивши бича з мотузків, Він вигнав із храму всіх — овець і волів, а гроші міняльників розсипав і поперевертав їхні столи»** (в. 15).

Цей епізод, як і історія про кару в Єгипті, часто тлумачать неправильно. Поширене уявлення полягає в тому, що Христос нібито погрожував побити тих людей і був готовий це зробити, якби вони не підкорилися.

Але якщо б Христос справді вчинив так, чим би Його поведінка відрізнялася від дій кримінальних ватажків? Як тоді Він міг би стверджувати, що Його шляхи принципово відрізняються від людських?

Ці запитання спонукають уважніше переглянути цей епізод, щоб зрозуміти, що відбулося насправді. Ця подія є новозавітним аналогом історії Старого Заповіту, яку ми розглядали раніше. Як Бог поступив з фараоном, так і Христос діяв по відношенню до мініальників грошей і торговців. Це ще одна ілюстрація Божої сили, яка залишається під Його контролем. Хоча обставини та дії в цих історіях відрізняються, їхня суть залишається незмінною.

Найважливіша різниця полягає в тому, що, тоді як Мойсей дозволив жезлу вийти з-під його контролю, Христос не випустив бича з рук і не втратив над ним влади.

Події, які відбувалися в обох прикладах, чітко відповідали діям Мойсея та Христа. Єгипет одразу зазнав лих, як і пророкував Мойсей, коли відпустив жезл. Натомість у храмі Христос показав, що час для покаєння ще залишається, адже батіг знаходиться під Його контролем. Завдяки цьому під час Його земного служіння великих катастроф не сталося. Дії Христа були не лише заклик до змін, а й попередженням про небезпеку, яка могла б спіткати їх через впертість і відступництво. Якби Він змушений був відпустити батіг, їхня доля могла б стати подібною до долі єгиптян. Історія свідчить, що юдеї не захотіли розкаятися. Вони зухвало й остаточно відвернулися від Бога, і жезл таки перетворився на змія. Знищення Єрусалиму і вбивство мешканців в 70 році н.е. підтверджують це.

Христос не міг ударити їх батоном — це не було Його метою, коли Він його підняв. Бич загрозово нависав над ними, але, доки залишався в руках Христа, він їх не торкнувся. Важливо було, щоб юдеї хотіли перебувати під Його захистом, тоді бич не міг їм завдати їм шкоди.

Таким чином, якщо уважно порівняти дії Бога в Єгипті та дії Христа в храмі, стає очевидним: Христос говорив правду, коли стверджував, що Він робив лише те, що робив Отець, і саме так, як це робив Отець.

Свідчення Христа

Хрест досконало відкриває як Бога, так і сатану, а також їхні принципи дії. Саме тут розкрилася істинна природа обох сторін і суть їхньої боротьби. Жертва, принесена на хресті, вимагала повної віддачі — нічого не могло залишитися прихованим чи невикористаним.

Хрест зірвав маску, якою сатана прикривав свою справжню сутність, а також маску, яку він наклав на ім'я та характер Бога, спотворюючи Його образ перед Всесвітом. У цій титанічній боротьбі диявол був викритий у своїй істинній природі — як істота, настільки поглинута власними інтересами, що готова пожертвувати навіть життям Того, Хто створив її й дарував усе. Сатана виявив той самий дух, яким він раніше наділяв земних правителів-злочинців. Його ставлення до Христа стало яскравою ілюстрацією того, як він ставиться до тих, хто не підкоряється його волі.

Якою вдячністю наповнюються наші серця, коли ми розуміємо, що характер Божий зовсім не такий. Ми би сповнилися жахом, якби все було інакше. Бог-Отець і Христос керуються зовсім іншим принципом — принципом самопожертви та люблячого служіння. Вони повністю присвячують Себе турботі про інших, незалежно від того, наскільки великою буде жертва для Них Самих. Вони не карають і не знищують тих, хто відмовляється їм

підкорятися. Натомість Вони стають живим прикладом, демонструючи, що, замість вимагати й забирати людські життя, Вони готові віддати власне.

Одяг Христа справді омий кров'ю — Його власною. У сатани теж є одяг, омий кров'ю — але це кров інших. Наскільки ж різні ці дві постаті! Уважно порівнюючи методи людей і сатани, можна побачити їхню подібність. Але жодного з цих методів немає в житті Христа чи Його Отця, за винятком тих ситуацій, коли проти Них були висунуті несправедливі звинувачення.

Те, як помер Христос, є найпереконливішим доказом того, що Бог не знищує грішника. У Едемському саду людина обрала власний шлях, порушивши закон любові, який захищав життя. Цим вибором вона відчинила двері для смертельних наслідків порушеного закону. Як і попереджав Бог, того ж дня людина зазнала б смерті. Однак у ту мить, коли перша пара згрішила, Христос став між живими та мертвими, проголосивши: «Нехай покарання впаде на Мене».

Христос прийшов на землю, щоб прийняти на Себе покарання й понести його замість нас — в іншому випадку, воно б знищило кожну людину. Це є ключовим моментом. Христос не прийшов, щоб нести будь-яке покарання, а лише те, яке мала б понести людина. Якщо би покарання, яке Він поніс, було хоча б на йоту меншим, ми не були б спасенні. Покарання за гріх мало звершитись повністю.

Існують два вчення про те, як нерозкаяні люди зустрічають свою загибель. Перше, доволі поширене, стверджує, що Бог, вичерпавши Своє терпіння, застосовує Свою всемогутню силу, щоб очистити всесвіт від непокірних. Згідно з цим вченням, смертельний удар завдає сам Бог.

Якщо це правда, то саме так мав би померти Христос, адже Він помер нашою смертю. Якщо наша смерть — це страта від руки Бога, тоді Отець мав би стратити Свого Сина.

Друге вчення полягає в тому, що грішник сам відокремлює себе від Бога. Внаслідок цього Бог більше не може підтримувати належний контроль над силами, які діють як у самому грішнику, так і навколо нього. Врешті-решт, власна гріховність знищує його.

Якщо це правда, то саме так мав би померти Христос.

З цього випливає, що те, як помер Христос, є чітким доказом того, як загине нерозкаяний грішник. На щастя, смерть Христа не була оповита таємницею. Це сталося у всіх на очах, і я досі не зустрічав нікого, хто навчав би, що Отець спустився на хрест і особисто стратив Свого дорогого, улюбленого, єдинородного Сина. Все було не так.

Сам Христос свідчить про те, що відбулося. В останні хвилини Він вигукнув: **«Боже Мій, Боже Мій, чому Ти Мене залишив?» (Матвія 27:46)**. У цих словах немає натяку на те, що Бог наближався до Нього з мечем у руках. Навпаки, Він віддалявся від Христа, так само, як віддаляється від кожного нерозкаянного грішника. Христос не був грішником, але, взявши на Себе тягар гріхів усього світу, Він став на місце кожного порушника. Христос повністю прийняв на Себе всі гріхи, ніби Сам звершив кожен із них. Саме цей тягар провини й страждань відділив Його від Отця. Віддалений від Бога й повністю відданий на милість руйнівної сили гріха, Христос помер.

Точно так само помирили єгиптяни, жителі Содому і Гоморри, допотопні люди та всі інші, хто зазнав смертної кари. І так само, наприкінці тисячоліття, гріх знищить тих, хто відмовиться прийняти порятунок від його влади.

Вищі й святіші поняття

Бог є любов. Його характер і Його закон — це любов. Кожен акт творіння, кожен задум і кожен крок у справі викуплення є вираженням цього незбагненого принципу, який пронизує кожну рису Божого характеру і кожну дію Бога.

Шляхи Божі незмінні, Його принципи незламні. Чим глибше вони засвоюються, тим тепліше й щиріше вони оцінюються. Усвідомлена та прийнята, ця любов наповнює душу світлом і красою, створюючи гармонію з думками Вічного. Той, хто приймає цю любов, стає частиною сяючого кола життя й краси, що вічно випромінюється від престолу Всемогутнього. Він стає живим каналом, через який цей потік сйва торкається інших і, через них, ще багатьох. З яким подивом і задоволенням викуплені ввійдуть у радість свого Господа! Перебування в світлі, яке летиться від Вічного, — це щастя, якому немає рівних, і радість, яку неможливо порівняти ні з чим.

Не думайте, що все це станеться лише після повернення Христа та встановлення вічного царства радості й блаженства. Для справжньої дитини Божої небо починається вже тепер. Любов Божа живе в її серці, а характер Божий виражається через її життя. День за днем вона навчається думати й говорити про Бога так, як думав і говорив Христос — Той, хто знав Отця найкраще.

Трагедія неосяжних масштабів полягає в тому, що з часу гріхопадіння розум людей був затемнений хибними уявленнями про характер люблячого Небесного Отця. Саме це є причиною багатьох нещасть і страждань, які спіткали людство. Люди схильні копіювати поведінку тих, кого вони вважають авторитетом. Тому, коли Бога, навіть помилково, сприймають як істоту, яка використовує Свою силу для досягнення послуху й поклоніння, вони починають наслідувати цей приклад, пригноблюючи ближніх. Це викликає протидію — опір і боротьбу проти такого тиску. Неминуче це призводить до воєн, тероризму, убивств і безлічі інших лих. Зосереджені на захисті власного життя та майна або досягненні своїх амбіцій, люди прагнуть досягти своїх цілей, не зважаючи на те, якою ціною це обійдеться іншим.

Але якщо люди перестануть мислити егоїстично й почнуть розуміти істинний характер Бога, вони сповняться прагненням наслідувати Його. Головною ціллю стане не служіння собі, а служіння іншим, незалежно від того, чого це коштуватиме їм. Якби цей дух наповнював і спонукав кожного так, як він надихав Христа, тоді у світі ніколи б не було воєн, убивств, утисків чи іншого зла.

Настав час мислити не як людина, а як Христос, Який відкрив нам істинний характер Отця. Безцінні скарби спасіння та викуплення відкриються перед тими, хто пізнає істинний характер Божий, явлений Христом. Серця всіх наповняться радістю:

"Життя вічне ж у тому, щоб знали Тебе, єдиного істинного Бога, і Того, Кого Ти послав, — Ісуса Христа" (Івана 17:3).